

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

KH 24.08.2026 § 128
215/03.00/2026

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittamiseen kohdistuva vero eli matkailijavero. Veron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Veron tuotto tilitettäisiin kunnalle.

Matkailijavero kohdistuisi kunnan alueella tapahtuvaan majoittamiseen. Veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen riippumatta majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta. Verovelvollinen olisi majoittaja, ja veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun majoittaminen majoitusyksikössä alkaa. Matkailijavero määräytyisi prosenttiosuutena majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta. Kunnanvaltuusto päättäisi veroprosentin suuruuden, joka olisi vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia.

Matkailijaveroon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä. Verovelvollinen laskisi veron määrän ja suorittaisi veron oma-aloitteisesti. Verokausi olisi kalenterikuukausi. Muusta oma-aloitteisesta verotuksesta poiketen matkailijaverotuksessa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin vain niiltä verokausilta, joiden aikana verovelvollisella on ollut veronalaista toimintaa. Veroviranomainen olisi Verohallinto.

Matkailijavero lisäisi niiden kuntien verotuloja, jotka ottavat matkailijaveron käyttöön. Suosituissa matkailukunnissa vero voisi tuottaa miljoonien eurojen verotulot, mutta valtaosassa kuntia mahdollinen verotulolisäys jäisi pieneksi. Koko maan tasolla matkailijaverosta kertyvät verotulot jäisivät todennäköisesti ainakin alkuvaiheessa muutamiin miljooniin euroihin tai enintään pariin kymmeneen miljoonaan euroon.

Veron vaikutukset matkailijamääriin jäisivät todennäköisesti suhteellisen pieniksi. Kunnallisena verona matkailijavero kohdentuisi kuitenkin eri tavoin kuntien alueilla tapahtuvaan matkailutoimintaan ja matkailuyrityksiin, joten veron vaikutus matkailuun voi eri kunnissa vaihdella huomattavasti. Veron kunnallinen soveltaminen saattaa aiheuttaa vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuasetelmaan. Matkailijaveron lisäisi myös majoituspalvelujen tarjoajien sääntelytaakkaa sekä aiheuttaisi hallinnollista työtä ja kustannuksia Verohallinnolle sekä veron käyttöönottaville kunnille.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin viittaussäännösten päivittämiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2027. Matkailijaveroa kuitenkin sovellettaisiin ensimmäistä kertaa vuoden 2028 alusta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2025 puoliväliriihessä Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Kirjaus sisältyy Pohjoisen Suomen ohjelmaan, joka valmisteltiin valtioneuvoston kanslian johdolla ja jonka toimenpiteisiin matkailijaveron kokeilu kytkeytyy kestävän matkailun edistämisen välineenä.

Valtiovarainministeriö käynnisti syksyllä 2025 esiselvitystyön, jonka tavoitteena oli arvioida Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelukirjauksen mukaisesti alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä ja tunnistaa alustavia vaikutuksia. Osana esivalmistelua valtiovarainministeriö järjesti avoimen verkkokuulemisen, jonka kautta kartoitettiin näkemyksiä matkailijaverosta Suomessa. Esivalmistelun päätteeksi valtiovarainministeriö julkaisi 17.4.2026 arviomuistion ”Alueellinen matkailijavero Suomessa; Arviomustio veron toteuttamisedellytyksistä” (valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:12).

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2026 kehysriihen yhteydessä jatkaa alueellisen matkailijaveron lainvalmistelua.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa se, että kunnat voivat halutessaan ottaa käyttöön alueellaan tapahtuvasta vastikkeellisesta majoittamisesta suoritettavan matkailijaveron. Veron kautta kunnilla on mahdollista kerätä matkailusta yleiskatteellisia verotuloja, jotka tilitettäisiin veron käyttöönottaneelle kunnalle.

Kunnan elinvoima-asiantuntija on valmistellut asiasta liitteenä olevan lausunnon.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047
elinvoima-asiantuntija Asko Hämäläinen, puh. 0447209040

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa asiassa oheisen liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.